

Čekání na Lan Pham Thi

Jen v Praze je jich registrováno přes osm tisíc, v celé zemi žije podle oficiálních údajů 60 258 Vietnamců. Sociolog, vietnamista a předseda Klubu Hanoi Jiří Kocourek uvádí, že skutečné počty podle některých odhadů mohou být daleko vyšší. / Ota ŘEBOUN

Vietnamská komunita je v České republice po Slovácích a Ukrajincích co do počtu až na třetím místě, pokud se ale jedná o izolovanost a záhadnost, tak určité vede. Zájem o hlubší poznání vnitřního života této minority ale v majoritní společnosti existuje. Potvrtil to úspěch románu Blíže kůň, žlutý drak. Držel se v popředí žebříčku nejprodávanějších knih až do té doby, než se ukázalo, že nejde o autentickou výpověď talentované Lan Pham Thi, ale o literární plagiat vytvořený českobudějovickým autorem Cempírkem.

Za šťastnější konec se teď snaží uchopit život Vietnamců v metropoli Muzeum hlavního města Prahy, které začalo svůj multikulturní cyklus „Žij s námi, žijme s nimi“ právě představením vietnamské minority. Kurátorovi vystavy Karlu Kučerovi se podařilo od pražských Vietnamců získat pro expozici i tradiční domácí rodinné oltáře s podobami předků středně jako oltářky duchům obchodu, kterým prodávající obětují papírové peníze, alkohol a ovoce prakticky v každém vietnamském krámu. Pověřivši vietnamští obchodníci jsou skálopevně přesvědčeni o tom, že právě tyto duchové stojí za „zlalým deštěm“, který se v této zemi léta snašel na jejich provozování.

Časy se však mění a sociolog Kocourek, který se vietnamskou komunitou dlouhodobě zabývá, pozoruje, že i duchové obchodu se v poslední době nějak unavili. Víc než krize je podle něj udolaly preciznější kontroly v tržnicích, rostoucí počet levných hypermarketů, ale i vnitřní konkurence mezi vietnamskými krajaný. Během posledních tří čtyř let k nám přišlo dalších 15 až 20 tisíc vietnamských imigrantů, které personální agentury navrhovaly často v těch nejchudších zemědělských oblastech středního a jižního Vietnamu. Přijmy běžným drobným vrstevám obchodníkům za poslední tři čtyři roky poklesly o 25 až 30 tisíc měsíčně, „konstatuje sociolog.

V nových imigračních vlnách a ztavení v odchodu naprosté většiny češtinu už ovládajících Vietnamců po vypovězení mezivládních dohod začátkem 90. let vidí Jiří Kocourek i jednu z příčin, proč část „nové“ příchodí vietnamské menšiny zůstává v Česku stále izolovaná.

„Hlavní příčinou uzavřenosti této komunity je neschopnost značné její části domluvit se česky,“ tvrdí sociolog. Mnoho Vietnamců v Praze zná i po pěti až sedmi letech jen pár českých slov, protože ke zvládnutí jazyka je vlastně nic nemutilo. Podle

Jiřího Kocourka je na vině v první řadě bezkoncepční imigrační politika státu, která byla prakticky kována až do začátku ekonomické krize. „Přirovnal bych ji k rodině ve 4+1, která si pozve na návštěvu 50 náhodně vybraných vesnicánů, a když přijedou, tak se o nic nestará,“ říká sociolog. „Návštěvníci chvíli čekají, a když se nic neděje, zařídí se podle sebe. V případě příchodících Vietnamců to znamená, že se obrátí na zprostředkovatelský servis, který pro ně za 20–40 tisíc vyběhá povolení změny účelu pobytu a další záležitosti, aniž by museli prohodit slovo česky. Integrace se tak odkládá na další generaci, když začínou děti chodit do školy.“

Kocourek člení současnou vietnamskou komunitu do několika vrstev. První představují vážení a bohatí starousedlíci, kteří využili znalosti češtiny a ovládli kromě jiného zprostředkovatelský servis, další obchodníci, kteří sem přišli v 90. letech i později, a na konci jsou noví imigranti. Ti se snaží napodobit úspěšné obchodníky, protože ale jejich jedinou kvalifikací byla často jen práce na ryžovém poli, ocitají se v pozici Ukrajinců vděčných za jakoukoli manuální práci.

Poslední skupinu tvoří mladá generace. Ta už prošla českými mateřskými a základními školami a nemá problémy s češtinou. Právě na této skupině je patrná snaha po integraci, která se projevuje návštěvou zájmových kroužků nebo prací v různých českých neziskových organizacích. Mezi těmito na povrchu žlutými a uvnitř bílými „banánovými dětmi“ očekává Kocourek nějakou skutečnou Lan Pham Thi, na její dozrání si však podle ní bude muset ještě počkat.

Přliv nových pracovních sil z Vietnamu, na kterém vydělávaly jen personální agentury a zprostředkovatelé, je v současné době zastaven a stát se podle Kocourka konečně začíná starat i o integraci těch, kteří přišli v minulých letech. Začal s podporou neziskových organizací, které pořádají speciálně zaměřené jazykové kurzy pro Vietnamce a seznamují imigranty se základními povinnostmi, jako je placení daní nebo sociálního a zdravotního pojištění. Je to s podivem, ale také „malíčkost“ nové příchodím v minulém období vlastně nikdy systematicky nevyšvětloval ani je sledně a aktivně nevyžadoval.

VIETNAM V PRAZE. Vystava v hlavní budově Muzea hlavního města Prahy, Na Poříčí 52, Praha 8, se koná do 12. září 2010.

Objednávám Literární noviny

Darujte Literární noviny!

Kdo předpíše dvoje Literárky, může uvést i třetí adresu, na kterou budou posílány zdarma po stejnou dobu jako ty předplacené.

Pro školy sleva 30 procent.

na rok / půl roku / čtvrt roku
počet kusů.....
Adresa:.....
Jméno a příjmení.....
Ulice a číslo.....
Město a PSČ.....
Podpis:.....
Druhý předplacený výstik posílaje na adresu:.....
Jméno a příjmení.....
Ulice a číslo.....
Město a PSČ.....
Darovaný výstik posílaje na adresu:.....
Jméno a příjmení.....
Ulice a číslo.....
Město a PSČ.....
Vypíšte tento objednávací kupon a pošlete na adresu:.....

Literární noviny, Korunní 810/04, Budova D, 101 00 Praha 10
nebo požadované údaje zašlete na mail: předplratne@literarky.cz
vice informací na bezplatné lince: 800 300 302
nebo literarky.cz/prodejnimista, www.literarky.cz/předplratne

Ceny předplátného:
na jeden rok..... 1508 Kč
na půl roku..... 754 Kč
na čtvrt roku..... 377 Kč
Oproti volnému prodeji je cena předplátného výhodnější:
u ročního předplátného..... 0 312 Kč
u pololetního předplátného..... 0 156 Kč
u čtvrtletního předplátného..... 0 78 Kč

5 knih pro... psychology

Přavidelně si cvičivám svou mysl tím, že hledám odborné termíny pro popis jevů, kterých si všimnou autoři nejen krásné literatury, ale kreslených vtipů, reklamních šortů či filmů. Často se mi stává, že pro tyto jevy termín v hlavě nenaleznu. To však neznamená, že je vzápětí zapomenou. Naopak uskladním je do dlouhodobé paměti s monstrózním otazníkem, který čeká na své vysvození nějakou brilantní teorií na bílém koni. Často ale mám pocit, že mnoho jevů kolem nás prostě zůstává pro nás odborníky zcela neviditelnými.

William Golding:

Pán much

Tuto knihu je možno číst dvojmo. Buď jako dobrodružný realistický román, nebo jako symbolickou výpověď o původu zla ve společnosti a v člověku. Zvídavému čtenáři stačí napovědět, že termín Pán much, či snad přesněji Pán hmyzu, je doslovný překlad sousloví Ba'al Zebub (Belzebub, ďábel).

Helena Šmahelová:

Velké trápení

Tuto knihu jsem v dětství četl mnohokrát a nedávno jsem si ji s obdivem k autorce přečetl ještě jednou. Byl to jeden ze silných momentů, proč se dnes věnuji náhradní rodinné péči, rozvodům či obecně dětem bez rodičů. Jana, které matka říká Velké trápení, skončí po rozchodu rodičů v dětském domově. Následují poruchy přizpůsobení, osobnostní zranění...

Lewis Carroll:

Alenka v říši divů

Jestliže chceme pochopit psychiku Ježíše, musíme dokonale znát psychiku adoptovaných dětí. Jestliže chceme pochopit, co bylo zdrojem tak překvapivých fantazií u pedofilního autora Alenky, musíme znát dobře vnímání lidí s těžkými migrénami. Kniha je však třeba číst hodně pomalu, aby hlava stačila čtený text doprovodit barvitými fantaziemi.

František Hrubín:

O nosáčovi

Názorný, leč pohádkově symbolický popis, jak složitě je pro narcise překonat vlastní narcisismus. Obecně pohádky jsou těžké psychologické čtení, protože jsou vystavěny ne na zákonech, které vládnou reálnému světu, ale na zákonech fantazie. Fantazii sice máme všichni, ale rozumní ji jen málokdo, podobně jako nám všem vládnou city, ale i těm rozumní jen nemnozí. Například skleněný zámek v této pohádce bude zřejmě odpovídat derealizačnímu či depersonalizačnímu syndromu.

Ray Bradbury:

451 stupňů Fahrenheit

V psychologii náboženství je poměrně hodné literatury věnované konverzi lidí k nějaké sektě či církvi. Ale když jsem psal diplomovou práci, tak jsem jen s obtížemi sháněl literaturu pro opačný směr. Odpady od víry, odchody z církve, řádu či kněžské služby. Ty probíhají v několika těžko pochopitelných fázích, které kupodivu neformálně popsal ve své knize Ray Bradbury. Dodnes nevím, kde vzal inspiraci k tak realistickému popisu tohoto složitého procesu.

Jeroným Klimeš se ve své psychologické práci zabývá především rodinnou a manželskou terapií. Pracuje také jako konzultant pro veřejného ochránce práv a vyučuje psychologii na Filozofické fakultě UK. Jako autor je známý především díky své knize „Partneři a rozchody“, kde se zabývá psychologickou logikou rozchodu.

DIVADLO POD PALMOVKOU

- 22. 6.** Divadlo Sklep: **PIŠ, KAPKA, PIŠ**
Z motivů díla I. Žitova F. Kačky napsali, připravili a hrají herci divadla SKLEP - M. Náděra, J. Slovák, D. Vávra a L. Vydrovčilová.
- 23. 6.** Divadlo F. X. Šaldy, Liberec: **DNES VEČER: LOLA BLAV**
Komorní muzikál v hlavní roli s Markétou Tallarovou, která za svoji Lolu Blavu získala cenu Thalia 2009 za ženský herecký výkon v muzikálové roli.
- 24. 6.** Státní židovské divadlo Bukurešť: **SVATRA S ROZVODEM**
Muzikálová komedie světové proslulého dramatika, autora slavného muzikálu Šumaf na stěse
- 25. 6.** Státní židovské divadlo Bukurešť: **J. Gordín: DYNASTIE EFROSŮ**
Vrahobíle dílo J. Gordína popisuje život židovské rodiny v malém polském městě kolem roku 1900
- Od 22. 6 do 25. 6. se ve foyeru divadla koná výstava ZMIZELÍ SOUSEDŮ**
- Všechna představení jsou zdarma a vstupenky je možná si rezervovat v pokladně Divadla pod Palmovkou. Začátky všech představení v 19 hod.*
- POKLADNA** - tel. 385 011 127 otevřena pondělí - pátek od 10.00 do 18.00 h. a vždy hodinu před začátkem, tel. obchodní oddělení 385 011 119 • www.divadlopodpalmovkou.cz